

Lumina nouă și lecțiile istoriei

Sâmbătă, 10 octombrie 2009

Teodor Erbiceanu

A fost o vreme când Iacov, fratele de corp al Domnului, împreună cu ceilalți fii ai tâmplarului Iosif îi făceau viața amară lui Isus și îndurerau sufletul Lui sensibil. Orbit de prejudecăți, împreună cu mama Maria, Iacov umbla să-L aducă acasă pe Fratele apostaziat, rușinea familiei, întrucât Acesta călca tradiția bătrânilor și legea străbună.

Dar, la scurt timp după învierea Domnului, Iacov a venit la credință, sufletul lui a fost luminat de purtarea gingașă și cuvintele răscolitoare ale Fratelui său, L-a primit pe Isus ca Mântuitor personal, a fost botezat și a ajuns „rob... al Domnului Isus Hristos” (Iacov 1:1).

Acum, când Isus nu mai era fizic în mijlocul lor, Iacov, ca frate mai mare al Domnului – într-o cultură în care autoritatea în familie a fratelui mai mare era indiscutabilă – a câștigat repede o poziție de autoritate printre urmașii lui Hristos și a devenit primul președinte al bisericii nou înființate. Iacov trăise 30 de ani în aceeași casă cu Isus și avea ce povesti, iar ochii ucenicilor erau îndreptați cu respect spre cel care îl cunoscuse atât de bine pe Domnul lor.

Ținând cont de mediul din care provenea, Iacov a făcut un uriaș pas înainte cu ocazia primului consiliu al bisericii ținut la Ierusalim (Fapte 15), pe care l-a prezidat și unde, în calitate de președinte al Conferinței Generale, a avut ultimul cuvânt de spus și a eliberat biserica de povara respectării sistemului ceremonial iudaic. O biruință a Duhului Sfânt!

Dar ulterior, sub presiunea aripilor iudaice, a acelei facțiuni din biserică alcătuită în special din grupul de tineri preoți botezați veniți la noua credință (Fapte 6:7), Iacov și-a întors fața spre religia lui Moise și pe nesimțite a cârmît vasul bisericii îndreptându-i vârful înapoi spre iudaism, fără ca pasagerii sau el însuși să-și dea prea bine seama de ce se întâmplă.

Irod omorâse cu sabia pe celălalt Iacov, ucenicul lui Isus (Fapte 12:2), iar restul celor doisprezece, nereușind să înainteze în lumină, s-au așezat sub conducerea lui Iacov, fratele de corp al lui Isus, și cuvântul lor cu privire la direcția fatală spre care noul comandant îndrepta orbește corabia bisericii nu a avut nicio greutate. Cei doisprezece erau ucenicii Domnului și vocea lor unită ar fi putut îndrepta vasul în direcția cea bună, dar tăcerea lor nefirească dovedește că ei se armonizau cumva, gând la gând, cu Iacov.

Ioan era destul de tânăr pe vremea aceea – trecuseră vreo 15 ani de la moartea Domnului și el avea acum cam 35 de ani – și era fascinat și ocupat mai mult cu „dragostea” lui Isus, decât aplecat asupra problemelor de ordin practic ale bisericii (Cândva fusese fiul tunetului, fusese plin de simț practic când se întreținuse din pescuit și–și cârmise deseori corăbioara cu mână hotărâtă prin apele învolburate ale mării Galileii, dar de când fusese fermecat și îmbătat de „dragoste” se îmblânzise și pierduse mult din spiritul său combativ și nici nu se gândea a–l contrazice pe Iacov). El era prea tânăr și prea visător. Iar veteranul Petru, a ajuns să–și calce și el pe conștiință și să renunțe la convingeri și principii: cu o ocazie, în Antiohia, o dată cu „venirea unora de la Iacov ... s–a ferit și a stat deoparte, de teama celor tăiați împrejur.” El dorea să facă pe plac delegației de la Ierusalim, de teamă că va fi raportat președintelui că nu respectă prevederile regulamentului lui Moise cu privire la asocierea iudeilor cu neamurile (Galateni 2:12).

Așa se face că noul comandant îndrepta orbește vasul spre stânca numită iudaism, spre aisbergul acela care pândea în apele întunecate și înghețate ale unei religii de care Se depărtase Duhul lui Dumnezeu și care răstignise pe Fiul lui Dumnezeu.

Simțind că scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice – așa cum era predicat acesta de Pavel printre neamuri – este o amenințare la adresa bisericii nou înființate, președintele Conferinței Generale, a emis un decret prezidențial, circulara lui Iacov, enciclica lui Iacov. Oamenii săi, secretarii Conferinței Generale, au multiplicat acest unic exemplar semnat de însuși fratele Domnului, „Iacov, rob al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Hristos” (Iacov 1:1), au dat președintelui la semnat copiile și le–au trimis „către cele douăsprezece seminții care sunt împrăștiate” în diferitele părți și localități ale Imperiului. Astfel s–a născut Epistola lui Iacov!

În circulara sa, președintele le transmite credincioșilor „Sănătate!” (Iacov 1:1) și îi avertizează să se păzească de teologia periculoasă a fratelui Pavel.

Teza enciclicei lui Iacov era că „omul este socotit neprihănit prin fapte, și nu numai prin credință” (Iacov 2:24). Dar această teză fundamentală a decretului prezidențial este o lovitură de moarte dată scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice: nu este nevoie de părtășia cu natura divină – despre care președintele evident habar n–avea – căci reabilitarea omului înaintea lui Dumnezeu se poate face prin fapte. Urmând un program riguros de fapte prescris de Moise și completat de–a lungul timpului de rabinii și înțelepții neamului, omul ajunge să fie socotit neprihănit înaintea lui Dumnezeu. (Liderul de la Ierusalim era preocupat de statutul juridic al omului înaintea lui Dumnezeu și se mulțumea cu o declarație de achitare, neglijând complet părtășia cu natura divină și curățirea de păcat.)

Argumentul principal pe care se sprijinea teza președintelui ținea chiar în miezul fierbinte al legământului avraamic: „Avraam, părintele nostru, ... a fost socotit neprihănit prin fapte, când a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar” (Iacov 2:21).

Legământul avraamic era subiectul nesfârșitelor controverse dintre Pavel și grupul de iudaizanți. Pavel susținea că, pur și simplu, Avraam a fost socotit neprihănit prin credință (Romani 4:3, Galateni 3:6, Evrei 11:17), iar iudaizanții, în frunte cu președintele, că Avraam a fost socotit prin fapte.

Dar care era de fapt problema?

Iudaizanții declarau că pentru a fi copiii lui Avraam, urmașii lui spirituali, și pentru a beneficia de binecuvântările legământului avraamic (viața veșnică în Canaanul făgăduit), omul trebuie să asculte poruncile – „pentru că Avraam a ascultat de porunca Mea și a păzit ce i-am cerut, a păzit poruncile Mele, orânduirile Mele și legile Mele” (Geneza 26:4-5) – și să împlinească cerințele legământului avraamic, tăierea împrejur și toate celelalte lucruri ale legii ceremoniale date patriarhului: „Acesta este legământul Meu pe care să-l păziți între Mine și voi, și sămânța ta după tine: tot ce este de parte bărbătească între voi să fie tăiat împrejur” (Geneza 17:10). Iudaizanții aveau dreptate, nu-i așa? Iar Pavel zicea că nu trebuie nimic din toate acestea, decât credința. Bazat pe un singur verset (Geneza 15:6), acest eretic răsturna o religie milenară și contrazicea flagrant Scriptura!

În enciclica sa, președintele Conferinței Generale, după ce lămurește o dată pentru totdeauna cazul lui Avraam, din puzderia de eroi naționali, pe care evident îi considera drept eroi ai faptelor, selectează unul dintre ei și-i oferă ca exemplu pentru a-și susține teoria. El o transformă pe Rahav – pe care Pavel o listează printre eroii credinței (Evrei 11:31) – într-un erou al faptelor: „Tot așa, curva Rahav ... a fost socotită și ea neprihănită prin fapte, când a găzduit pe soli și i-a scos afară pe altă cale” (Iacov 2:25).

Vedeți dar că „credința fără fapte este moartă” concluziona președintele (Iacov 2:26). „Vrei, dar, să înțelegi, *om nesocotit*, că credința fără fapte este zadarnică?” (Iacov 2:20). Deci înapoi la templu, înapoi la jertfe, înapoi la ceremonii, înapoi la tăiere împrejur. Înapoi la iudaism, totul condimentat desigur cu puțin Isus.

Restul enciclicei bunului nostru frate Iacov sunt sfaturi bune și valoroase.

Răspunsul lui Pavel a fost prompt și categoric: el a simțit că inima mării lucrări de la Ierusalim este bolnavă și că – prin decretul prezidențial și dese vizite în teren ale susținătorilor lui Iacov, ale delegațiilor președintelui trimise de la Ierusalim (Galateni 2:12) – boala fatală este pompată în întreg trupul bisericii.

Cu toate problemele sale de vedere care-l determinau deseori pe Pavel să apeleze la ajutoarele sale pentru a-și scrie scrisorile, de data aceasta marele apostol a pus mâna pe condei și a scris direct conducerii de la Ierusalim, care ținea în mâini cârma bisericii, singura vinovată pentru devierea de la traiectorie, singura care avea capacitatea să îndrepte vasul în direcția cea bună. Iar la conducere era grupul celor trei „Iacov, Chifa și Ioan, care sunt priviți ca stâlpi” în biserică (Galateni 2:9) (chiar ordinea în care sunt listați descoperă poziția și funcția lor în biserică). Conducătorii de la Ierusalim, Pavel s-a adresat personal celor trei lideri de la Ierusalim. El i-a scris de urgență lui

Iacov, Petru și Ioan o scrisoare de o duritate fenomenală, pentru a-i opri din cursul lor nebunesc de acțiune, care în analele cerești era gata să fie trecut drept o nouă răstignire a Fiului lui Dumnezeu (Evrei 6:6). Ceva asemănător cu ceea ce s-a întâmplat mai târziu la Minneapolis. Iacov, Chifa și Ioan erau pe punctul de a scufunda biserica și de a fi înscrisi drept „nedemni de încredere când sunt în joc interese majore”!

Noi nu avem astăzi acea scrisoare pe care Pavel a scris-o lui Iacov, Petru și Ioan, exemplarul în ebraică, limba familiară în care Pavel s-a adresat fraților săi iudei aflați la conducerea bisericii, dar avem privilegiul de a deține o copie în limba greacă a acelei faimoase scrisori.

Ca o contraofensivă la Epistola lui Iacov, Pavel a scris Epistola către Evrei. Iar noi astăzi avem privilegiul de a ști, dintr-o copie în limba greacă, ce i-a scris Pavel lui Iacov, Petru și Ioan.

Pavel a simțit că problemele aduse în atenția conducerii de la Ierusalim sunt de interes vital pentru biserica din lumea întreagă și trebuie aduse la cunoștința iudeilor de pretutindeni, atât a celor din țară și cât și din diaspora. Adevărul trebuia să ajungă chiar și în acele locuri unde neamurile fuseseră tulburate de pretențiile aripii iudaizante din biserică. Prin urmare ajutoarele sale, Tit care era grec, Timotei al cărui tată era grec și ceilalți, sub supravegherea atentă al lui Pavel care și el vorbea fluent limba greacă (ca dovadă că atât în Atena cât și în toată Grecia a predicat în limba lui Homer), au tradus exemplarul lui Pavel din ebraică în greacă, limba de circulație universală în vremea aceea, au înlocuit citatele lui Pavel din Scriptura ebraică cu cele corespunzătoare din Septuaginta, l-au completat și adaptat nevoilor locale specifice (Evrei cap.12 și 13) și l-au trimis bisericii mondiale. Pavel și-a trimis exemplarul său în ebraică direct lui Iacov, Petru, Ioan și grupului de iudaizanți de la Ierusalim, iar exemplarele în greacă ale acestei scrisori au fost trimise „celor 12 seminții răspândite,” pentru a contracara influența Epistolei lui Iacov.

Astfel s-a născut Epistola către Evrei!

Iar inima Epistolei către evrei, centrul ei de greutate nu este partea teologică – așa cum am crezut noi până acum, când am privit doctrina din Evrei separat de contextul ei istoric, de cadrul în care a fost formulată – ci critica puternică adusă conducerii de la Ierusalim. Miezul fierbinte al epistolei este Evrei 5:11–6:8. Teologia din Evrei – doctrina sanctuarului ceresc și a lucrării de mijlocire a lui Hristos ca Mare preot – n-a apărut decât ca o consecință a muștrării cumplite aduse conducerii de la Ierusalim. Ea este alifia vindecătoare oferită după muștrare, este soluția genială a Cerului pentru a salva sufletele frunțașilor tari de cap și prin ei a bisericii.

Ascultați-l pe Pavel, plin de Duhul Sfânt, punând un diagnostic teribil conducerii de la Ierusalim:

Iacove, Petru și Ioan, „avem multe de zis și lucruri grele de tâlcuit,” dar ați devenit tari de cap „v-ați făcut greoi la pricepere. În adevăr, voi, care de mult trebuia să fiți învățători, aveți iarăși trebuință de cineva să vă învețe cele dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu” (Evrei 5:11–12) ...

Noul Testament ar fi trebuit să fie plin de epistolele lui Petru și Ioan, ucenicii lui Isus cei mai apropiați, iar la sfârșit am fi putut să avem doar vreo două-trei epistole ale ucenicului din Tars: 1 Pavel, 2 Pavel, 3 Pavel. Apostolul iubirii, Ioan, „ucenicul pe care-l iubea Isus” și care se rezemase de pieptul Domnului, ar fi trebuit să fie el marele apostol „Pavel.” Petru și Ioan, ca membri în grupul celor trei ucenici foarte privilegiați ai lui Isus, aflați mereu în intimitatea Lui, ar fi trebuit să umple lumea cu solia scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice și să zguduie porțile Locuinței morților. Ei ar fi trebuit să ridice torța căzută din mâna lui Ștefan, fără a mai aștepta s-o facă un rabin din Tars, un prigonitor al bisericii. Dar Petru și Ioan, puternic influențați de teologia lui Iacov, se mulțumeau să rămână blocați în Ploaia Timpurie și să lase să le scape printre degete revărsarea Ploii Târzii, întorcându-se spre și împotmolindu-se în nimicurile iudaismului. Mai mult, susținând mâinile lui Iacob încleștate pe cârma vasului, care-și „ațintea privirile” spre „lumina” farului lui Moise și îndrepta vasul direct spre aisbergul iudaismului, ei se făceau părtași scufundării bisericii. Situația nu putea fi mai serioasă!

Petru și Ioan erau puternic influențați de personalitatea și învățătura președintelui și n-aveau să se elibereze complet niciodată de umbrele teologiei lui Iacov. Spre bătrânețe – când și-au mai revenit după „episodul Iacov” – cei doi aveau să le scrie credincioșilor în epistolele lor învățături care erau ecouri îndepărtate ale concepției lui Iacov.

Petru se mulțumea să amestece – sau dacă vreți – să unească credința cu virtutea (2 Petru 1:5-6, KJV) și să ne lase drept moștenire „scara lui Petru” spre desăvârșirea creștină, ceva cu totul opus căii consacrate spre desăvârșire:

„De aceea, dați-vă și voi toate silințele ca să uniți cu credința voastră virtutea; cu virtutea, cunoștința; cu cunoștința, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de frați; cu dragostea de frați, iubirea de oameni.”

Iar Ioan considera că esența soliei lui Isus, tema centrală a predicării Lui era că „Dumnezeu este lumină” – un adevăr profund, exprimat totuși cam confuz pentru unul care stătuse alături de Cel care vorbise atât de simplu: „*Acesta este mesajul* pe care l-am auzit de la El și pe care vi-l vestim: că Dumnezeu e lumină, și în El nu este întuneric” (1 Ioan 1:5) ??!

Scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice era absent din epistolele sale – și evident din predicarea sa – și vidul era umplut de perechile cam nebuloase de contrarii ale filosofiei grecești: lumină – întuneric, iubire – ură, adevăr – minciună (1 Ioan 2:9-10; 4:20, 2:21). Influențat de Iacov, apostolul iubirii sfârșea prin a defini dragostea creaturii față de Creator ca fiind ascultare și împlinire a poruncilor: „Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui” (1 Ioan 5:3). E adevărat că în evanghelia sa, Evanghelia după Ioan, scopul lui Dumnezeu apare menționat în câteva pasaje (Ioan 2:19; 14:10; 10:30), dar acelea erau mai mult cuvintele lui Isus decât ale sale, cuvinte pe care totuși a avut meritul că le-a reținut. Și pentru care-i suntem recunoscători!

Pavel cunoștea bine învățătura celor trei lideri de la Ierusalim și, când i-a văzut că virează înspre iudaism, s-a îngrozit.

Pavel fusese profund dezamăgit de Petru: venerabilul apostol nu suflase nici un cuvânt despre scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice în cele 15 zile cât Pavel locuise împreună cu Petru, cu ocazia primei lui vizite la Ierusalim, la trei ani după ce se întâlnise cu Isus pe drumul Damascului (Galateni 1:18). Pavel se întorcea din pustie cu gândurile pline de scopul lui Dumnezeu, după trei ani de instruire intensivă, și tânjea să audă de pe buzele ucenicului aceleași cuvinte și adevăruri care înflăcăseră inima lui în deșert. Dar Petru se mulțumea să moșmondească la păcate și să vorbească despre iertare prin sânge.

Iar 14 ani mai târziu, când avea să viziteze din nou Ierusalimul (Galateni 2:1), Pavel avea să fie iarăși dezamăgit de Iacov, Petru și Ioan. După ce le-a expus învățătura sa pe care o predica printre neamuri, după ce „le-am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc eu între Neamuri” – și evident le-a prezentat doar atât cât erau ei în stare să priceapă – cei trei „nu mi-au adăugat *nimic*” (Galateni 2:6). Ei n-aveau *nimic* de spus despre scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice, n-aveau nici o lumină nouă, căci n-o primiseră nici pe cea veche. Ei n-aveau *nimic*, absolut nimic! Ei se mulțumeau să se încurce în probleme administrative, importante și ele, dar care nu aveau să aducă încheierea mării controversă: „Ne-au spus numai să ne aducem aminte de cei săraci, și chiar așa am și căutat să fac” (Galateni 2:10). Ei „mi-au dat mie și lui Barnaba mâna dreaptă de însoțire,” și l-au trimis pe Pavel pe drumul lui, „ca să mergem să propovăduim: noi la Neamuri, iar ei la cei tăiați împrejur.”

Cunoscând deci învățătura lor și îngrozindu-se că ei virau corabia înspre iudaism, în Epistola către evrei, Pavel tuna și fulgera împotriva lor:

Iacove, Petru și Ioan, „v-ați făcut greoi la pricepere. În adevăr, voi, care de mult trebuia să fiți învățători,” – voi care de mult trebuia să vestiți scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice – „aveți iarăși trebuință de cineva să vă învețe cele dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu.”

Iacove, Petru și Ioan, „ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană tare. Și oricine nu se hrănește decât cu lapte nu este obișnuit cu cuvântul despre neprihănire” – cu scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice – „căci este un prunc. Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s-a deprins, prin întrebuire, să deosebească binele și răul.”

„De aceea,” – Iacove, Petru și Ioan – „să lăsăm adevărurile începătoare ale lui Hristos și să mergem spre cele desăvârșite,” – spre scopul cel veșnic al lui Dumnezeu – „fără să mai punem din nou temelia pocăinței de faptele moarte,” tema favorită a predicării lui Petru și Ioan, atât la Cinzecime cât și după: „Pocăiți-vă, le-a zis Petru, și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre;” „Pocăiți-vă, dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele;” „Pe acest Isus, Dumnezeu ... L-a făcut Domn și Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor” (Fapte 2:38; 3:19; 5:31). „Dacă ne mărturisim păcatele,

El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nelegiuire” „și sângele lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curăță de orice păcat” (1 Ioan 1:9,7).

Pavel îi avertizează pe cei trei că iudaismul le va seca sufletele și îi numește pământul uscat care aduce „spini și măcăciuni”:

„Când un pământ este adăpat de ploaia care cade adesea pe el” – iar Petru și Ioan primiseră revărsarea Duhului Sfânt la Cincizecime, iar Iacov primise Duhul Sfânt când se încrezuse în Isus – „dacă aduce spini și măcăciuni, este *lepădat* și aproape să fie *blestemat* și sfârșește prin *a i se pune foc*” (Evrei 6:7–8).

Cumplită perspectivă pentru conducătorii bisericii, pentru Iacov, Petru și Ioan, pe care frații îi priveau ca stâlpi în biserică!

Ei se aflau în pericol mortal, aproape să fie blestemați și s-o sfârșească în iazul de foc, și ce era și mai grav, împingeau biserica în prăpastie. Credeau că ei conduc biserica în Numele lui Isus dar, cu clarviziune profetică oferită de Duhul Sfânt, Pavel îi avertiza că ei sunt pe punctul de a-L răstigni din nou, fără să-și dea seama, pe Fiul lui Dumnezeu:

Iacove, Petru și Ioan, „cei ce au fost luminați odată” – și ce luminați fuseseră Petru și Ioan, și apoi Iacov, când Îl primiseră pe Isus – „și au gustat darul ceresc, și s-au făcut părtași Duhului Sfânt, și au gustat Cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor – și care totuși au căzut, este cu neputință să fie înnoiți iarăși și aduși la pocăință, fiindcă ei răstignesc din nou, pentru ei, pe Fiul lui Dumnezeu și-L dau să fie batjocorit.”

Cumplită situație!

Ei se întorceau „unul câte unul” în fața tronului din Sfânta (vezi detalii **aici**) și marele apostol – la fel ca Ellen White mai târziu la Minneapolis – era singurul care sesiza tragedia. Pavel era martorul ocular credibil care exercita darul Spiritului Profetic și era singurul care sesiza tot ce se întâmpla acolo.

După ce le descoperă adevărata lor stare năucindu-i complet – cât pe ce să se plece înaintea impostorului de pe tron și să ceară „Tată, dă-ne duhul Tău, “ – marele apostol le insuflă o notă de speranță pentru a-i smulge din încăperea vrăjmașului. Misiunea lui Pavel nu era de a dărâma, ci de a zidi:

„Măcar că vorbim astfel, preaiubiților,” – Iacove, Petru și Ioan – „totuși de la voi așteptăm lucruri mai bune și care însoțesc mântuirea. Căci Dumnezeu nu este nedrept ca să uite osteneala voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru Numele Lui, voi, care ați ajutat și ajutați pe sfinți” în calitatea voastră de conducători ai bisericii. „Dorim însă ca fiecare din voi să arate aceeași râvnă (ca la început – n.a), ca să păstreze *până la sfârșit* o deplină nădejde, așa încât să nu vă leneviți, ci să călcați pe urmele celor ce, prin credință și răbdare, moștenesc făgăduințele,” adică părtășia cu natura divină.

Aceste cuvinte ale lui Pavel au pârjolit sufletele lui Petru și Ioan, și chiar dacă mai târziu ei n-au sărit în apărarea lui Pavel, cu ocazia ultimei vizite a acestuia la Ierusalim, ei și-au „ațintit” din nou privirile – nu spre tronul din Sfânta – ci la „Apostolul și Marele Preot al mărturisirii noastre, adică la Isus”

(Evrei 3:1). Deși n-aveau să se vindece complet toată viața lor de teologia lui Iacov și aveau să rateze spre dauna sufletelor lor înțelegerea scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice, ei și-au pus din nou toată încrederea în Isus. Și va veni o zi când, în cer, îi vor întinde prietenește mâna lui Pavel și-i vor mulțumi că i-a scuturat puternic și-i vor mărturisi că ei sunt acolo datorită epistolei lui. Iar alături de ei, va fi și fratele Iacov „rob al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Hristos” care îi va mulțumi pentru că l-a ajutat să evite scufundarea vasului și să-și încheie mandatul în mod onorabil. Și-i va cere iertare desigur pentru că, prin lașitatea și lipsa lui de intervenție, l-a decapitat.

În aceeași epistolă Pavel scria grupului de iudaizanți:

„De aceea, cu atât mai mult, trebuie să ne ținem de lucrurile pe care le-am auzit, ca să nu fim depărtați de ele. Căci, dacă Cuvântul vestit prin îngeri s-a dovedit nezguduit și dacă orice abatere și orice neascultare și-a primit o dreaptă răsplătire, cum vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători față de o mântuire așa de mare” (Evrei 2:1-3).

„De aceea, cum zice Duhul Sfânt: ‚Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustiu, unde părinții voștri M-au ispitit și M-au pus la încercare și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani!’ De aceea M-am dezgustat de neamul acesta și am zis: ‚Ei totdeauna se rătăcesc în inima lor. N-au cunoscut căile Mele! Am jurat, dar, în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!’

Luați seama, dar, fraților, ca niciunul dintre voi să n-aibă o inimă rea și necredincioasă, care să vă despartă de Dumnezeul cel viu. Ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, câtă vreme se zice: ‚astăzi’ pentru ca niciunul din voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului. Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, dacă păstrăm până la sfârșit încrederea nezguduită de la început, câtă vreme se zice: ‚Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii.’ Cine au fost, într-adevăr, cei ce s-au răzvrătit după ce au auzit? N-au fost oare toți aceia care ieșiseră din Egipt prin Moise? Și cine au fost aceia de care S-a dezgustat El patruzeci de ani? N-au fost oare cei ce păcătuiseră și ale căror trupuri moarte au căzut în pustiu? Și cui S-a jurat El că n-au să intre în odihna Lui? Nu S-a jurat oare celor ce nu ascultaseră? Vedem, dar, că n-au putut să intre *din pricina necredinței lor*” (Evrei 3:7-19).

Magistrală lovitură dată aripilor iudaizante!

În enciclica sa, Iacov susținuse că „Avraam, părintele nostru, ... a fost socotit neprihănit prin fapte.” Pavel îl combate pe Iacov și reia argumentul său favorit – Avraam a fost socotit neprihănit prin credință:

„Prin credință a adus Avraam jertfă pe Isaac, când a fost pus la încercare: el, care primise făgăduințele cu bucurie, a adus jertfă pe singurul lui fiu! El căruia i se spusese: ‚În Isaac vei avea o sămânță care-ți va purta numele!’ Căci se gândea că Dumnezeu poate să învie chiar și din morți; și, drept vorbind, ca înviat din morți l-a primit înapoi.” „Prin credință Avraam, când a fost chemat să plece într-un loc pe care avea să-l ia ca moștenire, a ascultat și a plecat

fără să știe unde se duce. Prin credință a venit și s-a așezat el în țara făgăduinței, ca într-o țară care nu era a lui, și a locuit în corturi, ca și Isaac și Iacov, care erau împreună-moștenitori cu el ai aceleiași făgăduințe” (Evrei 11:17-19; 7-8).

Avraam avea încredere în Prietenul său Ceresc și faptul acesta permitea intervenția vindecătoare a Tatălui.

Pavel prezintă o listă lungă de eroi ai credinței, Abel, Enoh, Noe, Sara, Isaac, Iacov, Iosif, Moise, Ghedeon, Barac, Samson, Iefta, David, Samuel, etc și spulberă lista mincinoasă de o singură persoană de eroi ai faptelor oferită de Iacov în epistola sa. Apoi declară că lista sa nu este completă, că a amintit doar câteva nume din șirul acesta de eroi ai credinței și lasă lista deschisă:

„Și ce voi mai zice? Căci nu mi-ar ajunge vremea, dacă aș vrea să vorbesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Iefta, de David, de Samuel și de proroci!” (Evrei 11:32).

Pavel declară că toate izbânzile acestor eroi s-au obținut nu prin fapte, cum susținea președintele Conferinței Generale în enciclica sa, ci prin credință: „*prin credință Abel,*” „*prin credință ... Enoh,*” „*prin credință Noe,*” „*prin credință Avraam,*” „*prin credință și Sara,*” „*prin credință Iacov,*” „*prin credință ... Iosif,*” „*prin credință Moise,*” „*prin credință ... Rahav,*” etc.

„Prin credință au cucerit ei împărății, au făcut dreptate, au căpătat făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au vindecat de boli, au fost viteji în războaie, au pus pe fugă oștirile vrăjmașe. Femeile și-au primit înapoi pe morții lor înviați; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea care li se dădea, și au fost chinuiți. Alții au suferit batjocuri, bătăi, lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu ferăstrăul, chinuiți; au murit uciși de sabie, au pribegit îmbrăcați cu cojoace și în piei de capre, lipsiți de toate, prizoniți, munciți ... . Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit” (Evrei 11:33-39).

Iată deci care era rostul capitolului 11 din Evrei: neprihănirea lui Hristos se obține prin credință, iar Pavel o demonstrează genial!

Marele apostol știa că nu este suficient să iei preșul de sub picioare unor oameni care se credeau atât de siguri pe poziția lor; el dorea să le ofere o temelie mai solidă, dar era conștient că liderii de la Ierusalim se agățau încă de templul de piatră de la Ierusalim, sistemul preoțesc, jertfele de la templu, circumcizie:

„Iudeii creștinați, trăind cu viziunea templului, firește că îngăduiau minții lor să se întoarcă la privilegiile deosebite ale iudeilor ca națiune. Când ei au văzut biserica creștină depărtându-se de ceremoniile și tradițiile iudaismului și și-au dat seama că sfințenia aceea deosebită, cu care fuseseră îmbrăcate obiceiurile iudaice, va dispărea în lumina noii credințe, mulți s-au mâniat pe Pavel, ca fiind el acela care, în mare măsură, a pricinuit această schimbare. Nici chiar ucenicii nu erau cu toții pregătiți să primească din inimă hotărârea consiliului (de la Ierusalim – n.a.). Unii erau plini de râvnă pentru legea

ceremonială; și ei l-au privit cu neplăcere pe Pavel, fiindcă socoteau că principiile sale cu privire la obligațiile legii iudaice nu erau așa stricte” (Faptele Apostolilor, pag. 197).

Iacov, și chiar Petru și Ioan nu puteau da uitării clădirea de marmură de la Ierusalim la care ucenicii îi atrăseseră odată atenția lui Isus: „Învățătorule, uită-Te ce pietre și ce zidiri!” (Marcu 1:1). Iar Pavel dorea să-i scape de construcția împodobită cu „pietre frumoase” (Luca 21:5) la care iudeii „priveau cu atâta mândrie” și să le prezinte „destinul înalt pus în fața fiecărei ființe” (DA 161).

Dar cum s-o facă câtă vreme el vorbea unor oameni „greoi la auzire,” unor prunci care nu puteau suporta hrana tare, ci doar „laptele”? El nu le putea vorbi direct despre scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice, căci ei nu suportau cuvântul despre neprihănire. El nu-i putea hrăni decât cu „lapte” și astfel s-a născut teologia din Evrei care pe noi adventiștii ne-a fascinat așa de mult – doctrina sanctuarului ceresc și a lucrării de mijlocire a lui Hristos ca Mare Preot în sanctuarul ceresc!!! Ei cereau „lapte” iar Pavel, pentru a-i ajuta să crească, asta a și făcut: le-a administrat din plin o doză consistentă de lapte – învățătura despre existența sanctuarului ceresc și a preoției cerești a lui Hristos!

Pruncilor, doriți templu? Pofțiți sanctuarul ceresc!

Pruncilor, doriți preoție levitică? Pofțiți preoția lui Hristos!

Pruncilor, căutați iertarea păcatelor prin sângele mieilor și jertfe? Pofțiți jertfa lui Hristos și sângele Lui!

Pavel – și prin el Duhul Sfânt – a fost nevoit să inventeze sanctuarul ceresc, clădirea de aur din cer, să inventeze lucrarea de mijlocire a lui Hristos în sanctuarul ceresc.

Inima Epistolei către evrei este pasajul fierbinte din Evrei 5:11–6:8, critica aspră și muștrarea necruțătoare făcută liderilor de la Ierusalim care erau pe punctul să aducă biserica nou înființată la picioarele tronului din Sfânta. Scopul primar al Epistolei către evrei era de a-i întoarce pe frații de la Ierusalim din drumul lor fatal și teologia din Evrei, partea secundară, a fost formulată doar ca urmare a acelei muștrări aduse conducerii de la Ierusalim. Cu alte cuvinte, dacă n-ar fi trebuit muștrați, n-ar fi existat nici sanctuarul ceresc de aur, nici lucrarea de mijlocire a lui Hristos ca Mare Preot în sanctuarul ceresc. Sanctuarul de aur exista doar atât timp cât ei rămâneau tari de cap, „greoi la auzire,” prunci neobișnuiți cu cuvântul despre neprihănire, având nevoie de lapte. (Desigur, Pavel și-a structurat în altă ordine materialul epistolei, altfel, dacă ar fi început direct cu critica, nu l-ar mai fi ascultat nimeni).

Bineînțeles că atât Ioan în Apocalipsa 11:19 cât și Ellen White mai târziu în *Experiențe și Viziuni* au văzut în viziune sanctuarul ceresc, dar în ambele cazuri poporul se afla în starea în care era nevoie ca profetul să-l vadă în cer.

Epistola către evrei este cea care a salvat biserica primului secol, tot așa cum în 1844 ea avea să salveze din nou grupa celor credincioși care trecuseră

prin marea dezamăgire. Ea este răspunsul Cerului, soluția divină în primul caz pentru a salva niște oameni „greoi la auzire” și, prin ei, biserica, iar în al doilea caz, niște oameni dezamăgiți.

În primul secol, Pavel – și prin el Tatăl ceresc – s-a văzut nevoit să inventeze (căci frunțașii erau tari de cap, „greoi la înțelegere”) sanctuarul de aur și preoția cerească a lui Hristos. Așa că iată-l pe Pavel demonstrând superioritatea preoției lui Hristos asupra preoției levitice (Evrei cap. 7), superioritatea sanctuarului ceresc de aur asupra clădirii de piatră de la Ierusalim, superioritatea jertfei lui Hristos asupra jertfelor de la templu (Evrei 9:12-14).

În 1844, Epistola către evrei a salvat iarăși micuțul popor al lui Dumnezeu. După ce au predicat că sanctuarul va fi curățit prin foc, că – așa cum înțelegeau ei – pământul va fi curățit prin venirea lui Hristos, mileritii au fost profund dezamăgiți. Mai târziu, cei care au trecut prin marea dezamăgire „în cercetarea lor, au descoperit că nu există nicio dovadă în Scripturi care să susțină concepția populară că pământul este sanctuarul; dar au găsit în Biblie o explicație a subiectului sanctuarului” (GC 411). „Deschizând Epistola către Evrei, cercetătorii după adevăr au descoperit că Pavel vorbește de existența unui al doilea sanctuar” (GC 413). Și astfel au pus temelia adventismului.

Și aceasta nu este totul.

Pentru iudei, templul de la Ierusalim, clădirea de piatră pe care o priveau cu atâta mândrie, preoția levitică și mieii jertfiți erau realitatea primară, erau realitatea de rangul întâi. Sanctuarul de la Ierusalim era în mijlocul lor, putea fi văzut și pipăit. Sanctuarul ceresc, clădirea de aur din cer nu era decât o copie a sanctuarului de la Ierusalim, o umbră a clădirii de piatră de la Ierusalim, de care se agățau Iacov și frații, clădire care la rândul ei era o umbră a unei realități cerești incontestabile – a modului de organizare a vieții inteligente din univers, a scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice împlinit în lumile de sus. Sanctuarul de aur din cer nu era decât o umbră a umbrei, o umbră de calitate a doua, o umbră de rangul doi. Iar jertfa lui Isus pe cruce nu era decât o umbră a jertfei mieilor de la templul din Ierusalim, jertfe care la rândul lor nu erau decât o umbră a jertfei Mielului înjunghiat la întemeierea lumii.

Preoții de la templu împlineau „o slujbă, care este chipul și umbra lucrurilor cerești, după poruncile primite de Moise de la Dumnezeu, când avea să facă Cortul: ‚la seama, ’ i s-a zis, ‚să faci totul după chipul care ți-a fost arătat pe munte” (Evrei 8:5).

Când Moise a primit porunca „să faci totul după chipul care ți-a fost arătat pe munte,” lui nu i-a fost arătat sanctuarul de aur, ci templul ceresc, familia creaturilor cerești, templul cel viu alcătuit din locuitorii lumilor de sus. Ființele de lumină erau „templul din cer” în care Tatăl locuia prin Duhul (1 Corinteni 3:16). Prin urmare cortul lui Moise și mai târziu templul de la Ierusalim era o umbră a scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice împlinit în locuitorii lumilor de sus, iar sanctuarul de aur pe care Pavel îl oferă credincioșilor în Evrei, o umbră a templului de la Ierusalim, o umbră a umbrei.

Dar în 1844, pentru a salva iarăși micul Său popor de la naufragiu, Dumnezeu a oferit iubitorilor Săi sanctuarul ceresc, iar Ellen White a făcut din umbra de ordinul doi, realitate de rangul întâi.

În *Marea Luptă*, într-un capitol vecin cu cel în care făcea cunoscuta ei afirmație „mireasa reprezintă Cetatea cea sfântă, iar fecioarele ... sunt simbolul bisericii. ... Dacă sunt oaspeți, nu pot fi reprezentați și prin mireasă” (GC 427), ea declara: „Sanctuarul din ceruri, în care slujește Hristos în favoarea noastră, este marele original, a cărui copie era sanctuarul construit de Moise” (GC 414). Ea afirma existența fizică, reală a sanctuarului din cer și în vasta sa operă a vorbit extensiv despre el. Toată teologia ei este construită pe existența sanctuarului ceresc și lucrarea de mijlocire a lui Hristos ca Mare Preot în sanctuarul ceresc.

Dar lumina a venit în 1888, ea a ținut pasul cu lumina, a pășit cu curaj înainte și și-a spulberat propria teologie – mai precis a împins-o pe culmi supreme – când a scris celebrul pasaj din DA 161:

„Templul acela, înălțat pentru ca Domnul să locuiască în el, avea ca scop să fie o pildă pentru Israel și pentru lumea întreagă. Scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice a fost ca fiecare ființă creată, de la serafimul luminos și sfânt până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul. Din cauza păcatului, omul a încetat să mai fie un templu pentru Dumnezeu. ... Dar planul cerului a fost realizat prin întruparea Fiului lui Dumnezeu. Dumnezeu locuiește în corp omenesc și, prin harul salvator, inima omului devine din nou templul Său. Dumnezeu voia ca Templul din Ierusalim să fie o mărturie continuă despre destinul înalt pus în fața fiecărei ființe.”

Astăzi întreaga teologie adventistă se bazează pe doctrina sanctuarului ceresc: „Sanctuarul ceresc este stâlpul central al credinței noastre.” Iar acest stâlp este înfipt puternic într-o singură lucrare, Epistola către evrei – o scrisoare adresată unor oameni tari de cap care nu puteau suporta învățătura despre neprihănire – și este ancorat în Daniel 8:14 și Levitic 16. Dar fără Epistola către evrei, cele două ancore din Daniel 8:14 și Levitic 16 nu sunt capabile să susțină singure în picioare „stâlpul central al credinței noastre.”

Deci, se prăbușește adventismul dacă reanalizăm teologia din Evrei, sanctuarul de aur din cer și lucrarea de mijlocire a lui Hristos ca Mare Preot în sanctuarul ceresc?

Nu, prieteni!

El devine ceea ce a fost proiectat să fie: el conduce la împlinirea pe pământ a scopului lui Dumnezeu din veacuri veșnice, acela ca „fiecare ființă creată, de la serafimul luminos și sfânt până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul.”